AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

van 18 juni 2019

over het ontwerp van geïntegreerd nationaal energie- en klimaatplan van Bulgarije voor de periode 2021-2030

(2019/C 297/02)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 663/2009 en (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU en 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/119/EG en (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad ([1]), en met name artikel 9, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Krachtens Verordening (EU) 2018/1999 moet elke lidstaat bij de Commissie een ontwerp van geïntegreerd nationaal energie- en klimaatplan indienen met betrekking tot de periode 2021-2030, overeenkomstig artikel 3, lid 1, van die verordening, en bijlage I daarbij. De eerste ontwerpen van geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen moesten uiterlijk op 31 december 2018 worden ingediend.

(2) Bulgarije heeft op 15 januari 2019 een ontwerp van nationaal energie- en klimaatplan ingediend. De indiening van dit ontwerpplan vormt de basis en een eerste stap van het iteratieve proces tussen de Commissie en de lidstaten met het oog op de voltooiing van de geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen en de uitvoering daarvan.

(3) Op grond van Verordening (EU) 2018/1999 moet de Commissie de ontwerpen van geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen beoordelen. De Commissie heeft een uitgebreide beoordeling van het ontwerp van nationaal energie- en klimaatplan van Bulgarije verricht, rekening houdend met de relevante elementen van Verordening (EU) 2018/1999. Die beoordeling ([2]) wordt samen met de onderhavige aanbeveling gepubliceerd. De onderstaande aanbevelingen zijn op deze beoordeling gebaseerd. De aanbevelingen van de Commissie kunnen met name betrekking hebben op i) het ambitieniveau van de doelstellingen, streefcijfers en bijdragen met het oog op de collectieve verwezenlijking van de doelstellingen van de energie-unie en met name de 2030-streefcijfers van de Unie inzake hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, alsook het niveau van interconnectiviteit op elektriciteitsgebied waar de lidstaat naar streeft in 2030; ii) beleidslijnen en maatregelen die verband houden met de doelstellingen op het niveau van de lidstaat en de Unie, en andere beleidslijnen en maatregelen met potentiële grensoverschrijdende gevolgen; iii) eventuele aanvullende beleidslijnen en maatregelen die mogelijk vereist zijn in de geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen; iv) wisselwerkingen tussen en samenhang van bestaande en geplande beleidslijnen en maatregelen die zijn opgenomen in het geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan binnen één dimensie en tussen verschillende dimensies van de energie-unie.

(4) Bij de opstelling van haar aanbevelingen heeft de Commissie er enerzijds rekening mee gehouden dat zij bepaalde gekwantificeerde geplande bijdragen van alle lidstaten bij elkaar moet optellen om de ambitie op Unieniveau te bepalen, en dat zij anderzijds de betrokken lidstaat voldoende tijd moet bieden om terdege rekening te houden met de aanbevelingen van de Commissie, voordat die lidstaat de laatste hand legt aan zijn nationale plan.

(5) De aanbevelingen van de Commissie met betrekking tot de ambities van de lidstaten op het gebied van hernieuwbare energie zijn gebaseerd op de formule die is vastgesteld in bijlage II bij Verordening (EU) 2018/1999 en die is gebaseerd op objectieve criteria.

(6) Wat de energie-efficiëntie betreft, zijn de aanbevelingen van de Commissie gebaseerd op de beoordeling van het nationale ambitieniveau dat in het ontwerp van geïntegreerd nationaal energie- en klimaatplan naar voren is gebracht, in vergelijking met de collectieve inspanningen die nodig zijn om de doelstellingen van de Unie te bereiken, rekening houdend met de informatie die eventueel is verstrekt over specifieke nationale omstandigheden. De definitieve nationale bijdragen op het gebied van energie-efficiëntie moeten het kosteneffectieve potentieel voor energiebesparingen weerspiegelen en moeten worden onderbouwd met een robuuste langetermijnrenovatiestrategie en maatregelen tot uitvoering van de verplichting inzake energiebesparingen uit hoofde van artikel 7 van Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad ([3]). De lidstaten moeten ook aantonen dat zij naar behoren rekening hebben gehouden met het beginsel "energie-efficiëntie eerst", met name door uit te leggen hoe energie-efficiëntie bijdraagt tot de kosteneffectieve verwezenlijking van de nationale doelstellingen inzake een concurrerende koolstofarme economie, energievoorzieningszekerheid en de bestrijding van energiearmoede.

([1]) PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1.

([2]) SWD(2019) 225.

([3]) Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 1).

(7) Op grond van de governanceverordening moeten de lidstaten een algemeen overzicht geven van de investeringen die nodig zijn om de in het geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan vastgestelde doelstellingen, streefcijfers en bijdragen te bereiken, samen met een algemene beoordeling betreffende de bronnen van die investeringen. De nationale energie- en klimaatplannen moeten de transparantie en voorspelbaarheid van nationale beleidslijnen en maatregelen waarborgen, teneinde te zorgen voor investeringszekerheid.

(8) Tegelijkertijd heeft de Commissie in het kader van de cyclus 2018-2019 van het Europees Semester sterk de nadruk gelegd op de investeringsbehoeften van de lidstaten op het gebied van energie en klimaat. Dit komt tot uiting in het landverslag 2019 voor Bulgarije ([4]) en in de aanbeveling van de Commissie voor een aanbeveling van de Raad aan Bulgarije ([5]), als onderdeel van het proces van het Europees Semester. De Commissie heeft bij haar beoordeling van de ontwerpen van geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen rekening gehouden met de bevindingen en aanbevelingen van het meest recente Europees Semester. De aanbevelingen van de Commissie zijn complementair met de meest recente landspecifieke aanbevelingen die zijn gedaan in het kader van het Europees Semester. De lidstaten moeten er ook voor zorgen dat in hun geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen rekening wordt gehouden met de meest recente landspecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees Semester.

(9) Bovendien is in de governanceverordening bepaald dat elke lidstaat in zijn ontwerp van geïntegreerd nationaal energie- en klimaatplan — dat uiterlijk op 31 december 2019 moet worden ingediend — terdege rekening moet houden met eventuele aanbevelingen van de Commissie en dat, indien de betrokken lidstaat geen gevolg geeft aan een aanbeveling of een aanzienlijk deel daarvan, de lidstaat dit moet motiveren en zijn redenen openbaar moet maken.

(10) Indien van toepassing moeten de gegevens die de lidstaten vermelden in hun geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen en latere actualiseringen daarvan dezelfde zijn als de gegevens die zij indienen bij Eurostat of het Europees Milieuagentschap. Voor de berekening van de grondslag voor modellen en prognoses is het cruciaal dat dezelfde bron en, indien beschikbaar, Europese statistieken worden gebruikt. Het gebruik van Europese statistieken maakt het mogelijk de gegevens en de prognoses in de geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen beter te vergelijken.

(11) Alle elementen van bijlage I bij Verordening (EU) 2018/1999 moeten worden opgenomen in het definitieve geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan. In dit verband moet worden beoordeeld wat de geplande beleidslijnen en maatregelen voor gevolgen hebben op macro-economisch vlak, op de volksgezondheid, het milieu, de werkgelegenheid, het onderwijs, de vaardigheden en op sociaal vlak. Het publiek en andere belanghebbenden moeten worden betrokken bij de voorbereiding van het definitieve geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan. Deze en andere elementen zijn nader beschreven in het werkdocument van de diensten van de Commissie dat samen met deze aanbeveling wordt gepubliceerd ([6]).

(12) De geïntegreerde energie- en klimaatplannen bieden kansen voor samenhangende beleidslijnen en maatregelen voor de lange termijn, met inachtneming van daaruit voortvloeiende onderlinge verbanden tussen dimensies van potentiële synergieën of risico's. Hoewel in de beleidslijnen en maatregelen uit het ontwerpplan van enige onderlinge verbanden sprake lijkt te zijn, moet de beoordeling ervan over de vijf dimensies in het definitieve plan verder worden versterkt. De analyse kan kwantitatieve schattingen bevatten en moet ook eventuele negatieve verbanden tussen beleidslijnen en maatregelen meewegen en aantonen hoe Bulgarije voornemens is deze aan te pakken. In het bijzonder de synergieën tussen de dimensies decarbonisatie, energiezekerheid en interne markt en het beginsel "energie-efficiëntie eerst" rechtvaardigen een nadere beoordeling. Evenzo moet de rol van energie-efficiëntie in de aanpak van energiearmoede nader worden bekeken. Een belangrijk element dat nader moet worden beoordeeld in het definitieve plan, onder meer vanuit het oogpunt van kosten en concurrentievermogen, is het verband tussen de geplande voortzetting van energieopwekking uit kolen en het toegenomen gasgebruik bij de dimensie decarbonisatie. Een ander element is het effect van het gebruik van biomassa op de meegetelde verwijderingen in de sectoren landgebruik en bosbouw. Het verband tussen de productie van elektriciteit en de inzet van koolstofarme technologieën moet verder worden aangepakt bij de dimensies onderzoek, innovatie en concurrentievermogen.

(13) Het definitieve geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan zou gebaat zijn bij een allesomvattende analyse van de positie die de sector koolstofarme technologieën, onder meer voor de decarbonisatie van energie- en koolstofintensieve industriesectoren, op de wereldmarkt inneemt. Het plan zou gebaat zijn bij aandacht voor gebieden met concurrentievoordelen en potentiële uitdagingen, op basis waarvan doelstellingen, beleidslijnen en maatregelen worden bepaald, met passende koppelingen naar het ondernemings- en industriebeleid. Interacties met de circulaire economie en het belang ervan voor de beperking van de uitstoot van broeikasgassen in het bijzonder, kunnen nog eens worden benadrukt.

([4]) SWD(2019) 1001 final/2.
([5]) COM(2019) 502 final van 5 juni 2019.
([6]) SWD(2019) 225.

(14) De aanbevelingen van de Commissie voor Bulgarije zijn gebaseerd op de beoordeling van het ontwerp van geïntegreerd nationaal energie- en klimaatplan van Bulgarije dat samen met deze aanbeveling wordt gepubliceerd ([7]),

BEVEELT BULGARIJE AAN DE VOLGENDE MAATREGELEN TE NEMEN:

1. Het ambitieniveau voor 2030 verhogen, tot een aandeel van hernieuwbare energie van ten minste 27 %, uitgedrukt als de bijdrage van Bulgarije aan de doelstelling van de Unie inzake hernieuwbare energie voor 2030, volgens de formule in bijlage II bij Verordening (EU) 2018/1999. Een indicatief traject opnemen in het definitieve geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan dat overeenkomstig dat aandeel alle referentiepunten bereikt overeenkomstig artikel 4, onder a), punt 2), van Verordening (EU) 2018/1999, aangezien het niveau van de inspanningen moet worden verhoogd om dit streefcijfer collectief te bereiken. Gedetailleerde en gekwantificeerde beleidslijnen en maatregelen presenteren die in overeenstemming zijn met de verplichtingen uit hoofde van Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad ([8]) en een tijdige en kosteneffectieve verwezenlijking van deze bijdrage mogelijk maken. Het ambitieniveau in de sector verwarming en koeling verhogen met het oog op het indicatieve streefcijfer in artikel 23 van Richtlijn (EU) 2018/2001 en beleidslijnen en maatregelen presenteren met het oog op het streefcijfer voor vervoer uit het ontwerp van geïntegreerd nationaal energie- en klimaatplan van Bulgarije en in artikel 25 van Richtlijn (EU) 2018/2001. Aanvullende informatie verstrekken over en maatregelen nemen voor het stimulerende kader voor zelfverbruik van hernieuwbare energie en voor hernieuwbare-energiegemeenschappen overeenkomstig de artikelen 21 en 22 van Richtlijn (EU) 2018/2001, met inbegrip van informatie over de vereenvoudiging van administratieve procedures.

2. Het ambitieniveau voor de beperking van zowel primair energieverbruik als eindenergieverbruik verhogen, gezien de noodzaak om meer inspanningen te leveren om het EU-streefcijfer inzake energie-efficiëntie voor 2030 te bereiken, en dit ondersteunen met adequate beleidslijnen en maatregelen die tegen 2030 extra energiebesparingen opleveren. De voorgestelde beleidslijnen en maatregelen onderbouwen met een effectbeoordeling en meer gedetailleerde informatie over de kwantificering van gevolgen, op het gebied van verwachte energiebesparingen, en het tijdschema voor de tenuitvoerlegging. De wijze waarop de verplichtingsregelingen voor energiebesparing doeltreffender kan worden gemaakt om de verwachte resultaten te bereiken, verder uitwerken.

3. Een robuuste strategie voor de diversificatie van gas specificeren, met inbegrip van bijpassende infrastructuurprojecten en de bijbehorende bijdragen. Informatie verstrekken over de strategie voor de levering van nucleaire materialen en brandstoffen op de lange termijn, in het bijzonder in de context van de geplande uitbreiding van de nucleaire opwekkingscapaciteit.

4. Toekomstgerichte doelstellingen en streefdoelen voor marktintegratie bepalen, in het bijzonder betreffende maatregelen voor de ontwikkeling van concurrerende groothandels- en retailmarkten, zowel door de concurrentie binnen het land te bevorderen, onder meer door stappen te zetten naar volledig marktconforme prijzen, als door belemmeringen voor grensoverschrijdende handel weg te nemen.

5. De tussen nu en 2030 te verwezenlijken nationale doelstellingen en financieringsdoelstellingen op het gebied van onderzoek, innovatie en concurrentievermogen verduidelijken, met name in verband met de energie-unie, zodat deze gemakkelijk meetbaar zijn en geschikt zijn om de verwezenlijking van de doelstellingen voor de andere dimensies van het geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan te ondersteunen. Deze doelstellingen onderbouwen met specifieke en adequate beleidslijnen en maatregelen, met inbegrip van beleidslijnen en maatregelen die in samenwerking met andere lidstaten worden ontwikkeld, zoals het Europees strategisch plan voor energietechnologie.

6. De regionale samenwerking intensiveren met naburige lidstaten en binnen bestaande regionale samenwerkingskaders, zoals de Groep op hoog niveau gasconnectiviteit in Centraal- en Zuidoost-Europa. (CESEC), met inbegrip van de dimensies hernieuwbare energiebronnen, energie-efficiëntie en onderzoek, innovatie en concurrentievermogen, en gemeenschappelijke uitdagingen en gedeelde doelstellingen in acht nemen. Er bestaat een aanzienlijk potentieel voor verdere samenwerking met het oog op toekomstige ontwikkelingen in de elektriciteitssector, waaronder de noodzaak van grotere aandelen van hernieuwbare energie en schoon vervoer, wat gevolgen kan hebben voor de elektriciteitsinterconnectiviteit en handel in de regio.

7. Een algemeen overzicht geven van de investeringsbehoeften om de economie te moderniseren door de klimaat- en energiedoelstellingen te bereiken. Een algemene beoordeling van de investeringsbronnen geven, met inbegrip van passende financiering op nationaal, regionaal en Unieniveau. Ook de kosteneffectieve overdracht aan andere lidstaten overeenkomstig Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad ([9]) als financieringsbron in ogenschouw nemen.

([7]) SWD(2019) 225.

([8]) Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).

([9]) Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 26).

8. Een lijst opstellen van alle energiesubsidies, met inbegrip van met name subsidies voor fossiele brandstoffen, en getroffen maatregelen en plannen om deze uit te faseren.

9. De analyse van de interacties met het beleid inzake luchtkwaliteit en emissie in de atmosfeer aanvullen en de effecten voor luchtverontreiniging in de verschillende scenario's presenteren en kwantificeren, onderbouwd met informatie, en synergieën en wisselwerkingseffecten overwegen.

10. Zorgen voor een betere integratie van rechtvaardige en billijke transitieaspecten, met name door dieper in te gaan op de sociale gevolgen en de impact op de werkgelegenheid en de vaardigheden die de geplande doelstellingen, beleidslijnen en maatregelen met zich meebrengen, en met name rekening te houden met de gevolgen van de transitie voor kolen- en koolstofintensieve industrieën. De aanpak inzake energiearmoede verder uitwerken, onder meer door de beoordeling zoals vereist uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1999 te specificeren.

Gedaan te Brussel, 18 juni 2019.

Voor de Commissie

Miguel ARIAS CAÑETE

Lid van de Commissie